החלטת רשות החשמל מספר 72806 מיום 8.12.2025
עדכון מבנה תעריף החשמל
(נוסח מעודכן בהתאם להחלטה מיום 30.4.2026)

בתוקף סמכותה לפי חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996, ויתר סמכויותיה על פי דין, מפרסמת בזאת רשות החשמל (להלן: "**הרשות**") החלטה בנושא עדכון מבנה תעריף החשמל כדלקמן:

1. לוח תעריף 1-6.3 ולוח תעריף 8.1 יוחלפו בלוחות התעריפים המצורפים כ**נספח א'** להחלטה.
2. "פרק 11: תמחור (Pricing)" להחלטה מס' 3 (1225) מיום 8.1.2018 לעניין "בסיס תעריף הרשת עלויות מוכרות למקטעי ההולכה, החלוקה ושירותי הצרכנות במשק החשמל ותימחורן לשנים 2018-2022" (להלן: "**החלטת בסיס הרשת**"), ולוחות התעריף הנובעים ממנו יתוקנו כאמור ב**נספח ב'**.
3. "פרק 8: עלות שירותי הצרכנות" להחלטת בסיס הרשת, יתוקן כאמור ב**נספח ג'** להחלטה זו.
4. סעיפים 2 ו-3 ל"פרק 12: עדכון שנתי" להחלטת בסיס הרשת, "פרק 7: התחשבנות בגין הפרשים בין ערכים חזויים לערכים בפועל" להחלטה 64605, מיום 21.12.2022 לעניין "בסיס תעריף למקטע היצור לשנים 2022-2027" (להלן: "**החלטת בסיס הייצור**"), והסיפא של סעיף 5 להחלטה 57206 מיום 23.12.2019 לעניין "עדכון בסיס התעריף המערכתי 2020-2024" (להלן: "**החלטת בסיס מערכתי**") המתחילה במילים "פער העלויות" יבוטלו, ובמקומם יחולו המנגנונים הקבועים ב**נספח ד'** להחלטה.
5. לוחות תעריפים מעודכנים ליום 1.1.2026, מופיעים כ**נספח ה'** להחלטה, והם יעודכנו בתחילת כל חציון קלנדרי: ב- 1 בינואר וב-1 ביולי כל שנה בהתאם לעקרונות החלטה זו ונספחיה.
6. תחילה: ביום 1.1.2026.
7. במהלך שנת 2026 הרשות תקיים דיון בדבר עדכון תעריפי מקטעי הייצור והמערכתי שנקבעו בהחלטה זו, בראייה תלת-שנתית. ככל שלא תקבל הרשות החלטה אחרת, יחולו התעריפים שנקבעו בהחלטה זו.
8. עד ליום 31.12.2028 הרשות תקבל החלטה בדבר מבנה תעריף החשמל החל משנת 2029, ובכלל זה על הפנמת ההפרשים המצטברים בתעריף מול חברת החשמל וחברת נגה.
9. ככל שיורה ראש הרשות העליונה לכוח על שימוש במלאי הסולר האסטרטגי המשמש לחירום משקי כהגדרתו בהחלטת ממשלה 116ב, התעריפים המנויים בנספח א' יעודכנו באופן אוטומטי בראשון לחודש העוקב לתחילת השימוש במלאי הסולר האסטרטגי (ובלבד שחלפו 14 יום לפחות בין ההחלטה על פתיחת המלאי לתחילת החודש העוקב; אחרת, יעודכן התעריף בראשון לחודש שלאחר מכן), בהתאם ל**נספח א'1**. הודעה בדבר עדכון לוחות התעריף בשל פתיחת מלאי הסולר האסטרטגי תפורסם באתר הרשות.

ביאורים:

א. רקע

1. משק החשמל בישראל עבר בשנים האחרונות תמורות משמעותיות הדורשות התאמה של מבנה התעריף. תמורות אלו יצרו מציאות חדשה שבה, בין היתר, נתח השוק של חברת החשמל קטן משמעותית, כאשר קרוב ל-60% מהחשמל במשק מיוצר כיום על ידי יצרנים פרטיים, וכ-350 אלף לקוחות כבר עברו למספקים פרטיים. מבנה התעריף הנוכחי לא הותאם למציאות התחרותית החדשה הזו.
2. להלן תיאור האתגרים העיקריים במבנה התעריף הקיים:
   א. אמנם השוק נפתח לתחרות, אך רכיב הייצור שמחולל את התחרות עדיין נקבע כתחשיב חשבונאי פשוט של עלויות ממוצעות, באותו אופן שבו נקבע כאשר חברת החשמל הייתה השחקן הכמעט בלעדי בשוק. כתוצאה מכך, רכיב הייצור במתכונתו הנוכחית לא משקף את העלויות התחרותיות האמיתיות בשוק. רכיב הייצור הפך למעשה ל- "Price Leader" שמשפיע על התחרות, ונוצר מצב לא רצוי שבו אותו קוט"ש נמכר במחירים שונים בהתאם לזהות המספק.
   ב. קיימת תנודתיות וחוסר ודאות בכלל המקטעים, גם ברכיבים שהם יחסית קבועים ופחות תחרותיים, מכיוון שעד לעדכון התעריף השנתי יכולים להיווצר פערים משמעותיים על פני השנה בשל שינויים במדדים, מחירי דלק ושערי חליפין. עדכון התעריף מתפרש כאירוע ציבורי משמעותי, גם כאשר העדכון הוא בעיקרו רק התאמה למדדי מחירים ושערי חליפין.
3. השינוי המוצע נועד ליצור מבנה תעריף שיתמוך בתחרות משוכללת, יעודד יעילות כלכלית ויקדם את המעבר לאנרגיות מתחדשות. בנוסף, השינוי נועד להגביר את הוודאות במשק.
4. במסגרת קול קורא "הצעה לשינויים במבנה התעריף" שפורסם בנובמבר 2024, הרשות הציגה שלוש הצעות לעקרונות קביעת התעריף. כפי שנכתב בקול הקורא, הצעות אלו אמנם קשורות ביניהן בקשר הדוק, אך כל הצעה גם עומדת בפני עצמה בתרומתה למשק חשמל - ועל כן יישום ההצעות יכול להתבצע כמקשה אחת או באופן מדורג.
5. בהחלטה זו, הרשות מיישמת באופן מלא את הצעתה לעדכון התעריף באופן אוטומטי ותדיר, ולעדכון תמחור מקטע הרשת ומקטע האספקה, מיישמת באופן חלקי את הצעתה בדבר שינוי רכיב הייצור ומחליטה להותיר לשלב מאוחר יותר את ההחלטה על הטמעת ה-MCP[1] ותמחור העלויות החיצוניות של הפליטות. כפי שיפורט להלן.
6. עד היום, התעריף לצרכנים נקבע על בסיס העלויות החזויות של המקטעים השונים (ייצור, מערכתי, רשת ואספקה), כאשר הן מחולקות במספר הקוטש"ים החזויים. אחד השינויים המהותיים בהחלטה זו, הוא קיבוע תעריף נקודת המוצא לכל אחד מהמקטעים, וקביעת מנגנון להצמדה והחלת מקדם לעדכון אוטומטי של התעריפים בפרקי זמן קצרים יותר. נקודת המוצא שנקבעה היא תעריפי 2025 כפי שפורסמו בהחלטה מס' 70004 מיום 29.12.2024 "עדכון שנתי לתעריף החשמל" (להלן: "**תעריף 2025**"), בהתאמות מסוימות ("להלן: **תעריפי נקודת המוצא**", ראו פירוט להלן). בנוסף, נעשו שינויים נוספים בתעריפי הרשת: איחוד המש"בים

[1] Marginal clearing price, דהיינו העלות השולית המחושבת ברמה חצי שעתית על ידי מנהל המערכת. בקול הקורא דובר על SMP ובימים אלו מנהל המערכת פועל לעדכון המתודולוגיה, כאשר המתודולוגיה החדשה מכונה MCP.

וביטול תעריפי התעו"ז ושינוי המשקולות בין רכיב הקיבולת לרכיב האנרגיה ברשת, כך שהתעריף ישקף באופן נכון יותר את העלויות וייצר תמריצים נכונים. להלן יובאו הסברים מפורטים לכל אחד מהשינויים שנעשו.

7. יצוין, כי עובר לגיבושה של החלטה זו, נעשתה עבודה מקצועית מקיפה ונשמעו הערות והתייחסויות הן במסגרת הקול הקורא שפורסם עוד בנובמבר 2024, הן במסגרת השימוע שנערך; כאשר בעקבות הערות שהתקבלו נעשו תיקונים שונים בהחלטה זו, וזאת במקביל לקביעה כי תתבצע בחינה במהלך שנת 2026 בה הרשות תוכל לבצע תיקונים ביחס להיבטים שונים בתעריף. כמו כן, במסגרת הדיון במליאת הרשות הוחלט מתוך רצון לצעוד בזהירות במתווה החדש שגובש ולהקטין סיכונים פוטנציאליים, להקטין את סכומי הרצועות, להוסיף רצועות (כפי שיוסבר להלן בפרק ד'), להוריד את כמות העדכונים מרבעוני לחציוני ולהקדים החזר חובות לחברת החשמל.

ב. <u>שינויים ברכיב הייצור:</u>

8. עד היום חישוב רכיב הייצור בוצע על-ידי חלוקה של סך עלויות מקטע הייצור החזויות לשנה הקרובה בסך האנרגיה המועברת על פי תחזית הביקוש והייצור לשנה הקרובה. ככל שנוצר פער בין תשלומי הצרכנים לפי התעריף לעלות הנדרשת לכיסוי עלויות נגה וחח"י בפועל שנקבעת בסוף השנה, הפער נלקח בחשבון בהתחשבנות בשנה העוקבת ורכיב הייצור הושפע בהתאם.

9. כאמור, יש צורך בשינוי רכיב הייצור ממספר סיבות עיקריות:

א. רכיב הייצור משמש כיום, דה פקטו, כרכיב מולו מתחרה השוק הפרטי במתן הנחות לצרכנים. מכיוון שמקטע הייצור נעשה תחרותי, הכרחי שרכיב זה ישקף את העלות האמיתית הרלוונטית לצורך תחרות במשק – העלות השולית לייצור אנרגיה – ולא ישקף עוד תוצאה של תחשיב חשבונאי פשוט.

ב. קיימים יחסי גומלין מובנים בין תעריף המספקים לתעריף החשמל המפוקח על ידי הרשות, ולכן תעריפים אלה דומים, אך הם אינם זהים. קיים קושי במצב שבו אותו קוט"ש נמכר במחיר אחד לחח"י בכובעה כמספק ובמחיר שני למספקים הפרטיים, כאשר שוק האספקה הפרטי כבר קיים מספר שנים ומספק חשמל למאות אלפי צרכנים פרטיים.

ג. במקטע הייצור פועל בישראל כבר כמה שנים שוק אנרגיה סיטונאי המנוהל על ידי מנהל המערכת ובו נקבע מחיר חצי שעתי (SMP) המשולם ליצרנים הפועלים בשוק בתמורה לאנרגיה הנמכרת למנהל המערכת. בהתאם להחלטה מס' 71101 – "אסדרת שוק בילטרלית למתקני ייצור ואגירה המחוברים או המשולבים ברשת ההולכה" עתיד להתחיל להיווצר שוק זמינות מבוזר, בו המספקים הם אלה שישלמו ליצרנים את תשלומי הזמינות כנגד תעודות זמינות המאפשרות למספק לרכוש ממנהל המערכת אנרגיה ללא מרכיב ההון. במבנה שוק עתידי זה, ההתחשבנות בגין הזמינות תתבצע בין המספקים ליצרנים, ואילו הסחר מול מנהל המערכת יתבצע ב-SMP בלבד.

ב.1. ההצעות במסגרת הקול הקורא

10. על רקע טעמים אלו הציעה הרשות במסגרת הקול הקורא לפצל את רכיב הייצור לשני רכיבים תחרותיים:
   א. רכיב עלות משתנה: העלות המשתנה לא תחושב ולא תהיה מפוקחת עבור כלל המספקים, אלא תיקבע על סמך מחיר ה-SMP הנקבע עבור כל חצי שעה. באופן הזה, עלויות דלק כדוגמת עבודה בדלקי גיבוי או יחידות שהועמסו בשל אילוצים שאינן חלק ממודל התחרות בשוק, לא יהוו מרכיב שעשוי להטות את המחירים בשוק.
   ב. רכיב עלות קבועה: העלות הקבועה תכלול בתוכה עלויות הון ועלויות תפעול קבועות נורמטיביות הנדרשות ליצור החשמל בהתאם לעלויות הידועות בתעריף או בהתאם למודל צל שתערוך הרשות.
11. כמו כן, הרשות הציעה במסגרת הקול הקורא כי עם קביעת עלויות נורמטיביות לרכיב הייצור, יתייתר הצורך בחישוב עלויות ייצור שסווגו עד היום למקטע המערכתי, מאחר וכל עלות אשר מעבר לעלות הנורמטיבית, שחושבה בתנאי שוק תחרותי, נחשבת עלות הנובעת מאילוץ המוטל על משק החשמל. על כן, מקומה הוא בתעריף המערכתי.

ב.2. המתווה בהחלטה זו

12. מכיוון שחברת נגה נמצאת בשלב של גיבוש קביעת מתודולוגיה חדשה לחישוב של העלות השולית (MCP) והמתודולוגיה טרם אושרה על-ידי הרשות והוטמעה בשוק; ומכיוון שבכוונת הרשות לעקוב אחר הטמעת מתודולוגיית מחיר ה-MCP, ולבחון במהלך שנת 2026 אם נכון שמחיר ה-MCP יקבע את הרכיב המשתנה בתעריף הייצור; ובשל ההשפעות המהותיות שעשויות להיות להחלטה זו, ככל שתתקבל, על חישוב רכיבי הייצור והמערכתי - מצאה הרשות כי אין מקום לבצע בשלב זה התאמות משמעותיות בתעריף הייצור על בסיס תחזיות לשנים הבאות, כאשר הוא עשוי להשתנות באופן דרמטי במהלך שנת 2026. לפיכך, החליטה הרשות בשלב זה להתבסס על תעריף 2025 במקטע הייצור והמערכתי בהתאמות שיצוינו להלן.
13. ככל שתמצא הרשות כי יש מקום לקבוע את הרכיב המשתנה במקטע הייצור על בסיס ה- MCP, תקבל הרשות החלטה על תיקון מנגנון קביעת הרכיב המשתנה ועדכונו לשנים 2027 ואילך, ועל התאמות נוספות, ככל שיידרש, גם ברכיב הייצור הקבוע וברכיב המערכתי. בין אם יוחלט להפנים את רכיב ה-MCP ובין אם יוחלט שלא להפנימו בשלב זה, הרשות תקיים דיון בדבר ההתאמות הנדרשות לרכיב הייצור בראייה תלת-שנתית. ככל שלא תקבל הרשות החלטה אחרת, יחולו התעריפים שנקבעו בהחלטה זו.
14. יחד עם זאת מכיוון שיש חשיבות להפרדה בין הרכיב הקבוע לרכיב המשתנה בשוק תחרותי - הרשות מחליטה לקבוע כי החל מיום 1.1.2026 יפוצל רכיב הייצור לרכיב קבוע ולרכיב משתנה בהסתמך על עלויות התעריף לשנת 2025 בהתאמות שיצוינו להלן.

15. להלן טבלה המציגה את עלויות רכיב הייצור בתעריף 2025 תוך פיצולן לרכיב קבוע ומשתנה:

	עלות	מערכתי	מיון קיבולת גז	מיון הוצאות תפעול משתנות	סה"כ
דלקים ותפעול משתנה חח"י	5,149	-15	-180	545	5,498
רכישות קונבנציונלי	4,258	-389	-	-	3,869
מתחדשות	4,498	-2,847	-	-	1,651
אגירה שאובה	266	0	0	-	266
סה"כ אנרגיה	**14,170**	**-3,251**	**-180**	**545**	**11,284**
הון ותפעול חחי (כולל הון חוזר)	4,239	-1,298	180	-545	2,575
מתחדשות מיוחס להון	1,636	-	-	-	1,636
התחשבנות בגין שנים קודמות	810				810
עודף תקבולים ממכירת אשכול	-829				-829
רכיב הקרקע באשכול פרוס ל4 שנים	200				200
זמינות קונבנציונלי	2,072	-346			1,726
זמינות אגירה שאובה	429	-232			196
אחר	646	-			646
סה"כ רכיבי ייצור קבועים	**9,202**	**-1,877**	**180**	**-545**	**6,960**
חיבור מתוך ההולכה	150				150
סך הכל רכיב קבוע	**9,352**	**-1,877**	**180**	**-545**	**7,110**
סה"כ עלויות לרכיב ייצור	**23,522**	**-5,128**	**-**	**-**	**18,394**

16. לתעריפי נקודת המוצא של כל אחד משני הרכיבים, נקבע מנגנון הצמדה שמתאים לעלויות המרכיבות אותו ומאפייניהן.

17. נקודת המוצא לרכיב הייצור ולרכיב המערכתי לשנים 2026-2028 היא בהתאם לתעריפי 2025 כפי שפורסמו בהחלטת העדכון השנתי לשנת 2025, בניכוי עלויות ותקבולים חד פעמיים בתעריף 2025 (הכוללים: התחשבנות בשל שנים קודמות (פיצוי בגין פיגור), עודף תקבולים ממכירת אשכול[2], נטרול קנס זמינות שניתן לחברת חשמל במסגרת מנגנון קנס-פרס); בהוספת עלויות זמינות ליחידות ייצור חדשות (ט"ג באלון תבור ואגירה שאובה בכוכב הירדן[3]) שנלקחו בחשבון רק באופן חלקי בעריף 2025 שכן רק במהלך שנה זו החלו לפעול מסחרית[4]; ובתיקון עלויות הגיבוי המשקיות על רקע עקרונות מדיניות של שר האנרגיה בשנה האחרונה[5].

18. להלן תחשיב תעריפי נקודת המוצא במקטע הייצור ובמקטע המערכתי, בחלוקה בין הרכיב הקבוע לרכיב המשתנה:

	מיליוני ₪	תעריף ממוצע אגורות לקוט"ש
רכיב משתנה בייצור בשנת 2025 ובנקודת המוצא	**11,284**	**18.03**
רכיב קבוע בייצור		
סה"כ רכיבי ייצור קבועים	6,960	
חיבור מתוך ההולכה	150	
סך רכיב קבוע בשנת 2025	**7,110**	**11.36**
בניכוי התחשבנות בגין שנים קודמות	-810	
בניכוי עודף תקבולים ממכירת אשכול (ללא רכיב קרקע שישולם גם בשנים הקרובות)	879	
בתוספת עלויות זמינות של יחידות שהחלו לפעול מסחרית בשנת 2025 ונלקחו באופן חלקי בעדכון 2025	73	
בתוספת עלויות בגין הספק שאינו מהווה גיבוי משקי על רקע עקרונות מדיניות של שר האנרגיה בשנה האחרונה	267	
בניכוי קנס זמינות לחברת חשמל	38	
רכיב קבוע לנקודת המוצא	**7,557**	**12.07**
סך רכיב ייצור בשנת 2025	**18,394**	**29.39**
סך רכיב ייצור בנקודת המוצא	**18,840**	**30.10**
רכיב מערכתי		
סך רכיב מערכתי בשנת 2025	**5,794**	**7.96**
בניכוי התחשבנות בגין שנים קודמות	135	
בניכוי עודף תקבולים ממכירת אשכול (ללא רכיב קרקע שישולם גם בשנים הקרובות)	590	
בניכוי עלויות בגין הספק שאינו מהווה גיבוי משקי על רקע עקרונות מדיניות של שר האנרגיה בשנה האחרונה	-267	
בתוספת עלויות זמינות של יחידות שהחלו לפעול מסחרית בשנת 2025 ונלקחו באופן חלקי בעדכון 2025	50	
רכיב קבוע לנקודת המוצא	**6,302**	**8.67**

---

[2] עודף התקבולים ממכירת אשכול נקבע כעודף התקבולים כפי שמופיע בהחלטת תעריף 2025 בנטרול רכיב הקרקע באשכול. בהתאם להחלטת רשות 71904 מיום 23.7.2025 יתרת סכום הקרקע שטרם הוכרה לחברת חשמל בסך 1,232 מיליוני ₪ תוכר לחברת החשמל בפריסה במסגרת עדכוני התעריף ב-3 השנים הבאות, הרשות סבורה כי יש להחזיר לחברת החשמל את החוב במתווה פוחת על-מנת לצמצם סיכונים לצרכני החשמל, כך שבשנת 2026 יוחזר סכום של כ-500 מיליון ₪, בשנת 2027 כ-400 מיליוני ₪ ובשנת 2028 כ-300 מיליוני ₪. מכיוון שהרשות מתכוונת ממילא לקיים דיון בשנת 2026 בדבר עדכון רכיבי הייצור והמערכתי, קבעה הרשות בשלב זה הכרה לשנת 2026 בלבד, בהתאם לנקודת המוצא בתעריף 2025 וההכרה לשנים הבאות תילקח בחשבון במסגרת הבחינה שתיערך במהלך שנת 2026, בכפוף לשיקול דעת הרשות, כמפורט בהחלטה.

[3] אלון תבור- תוספת עלות של כ- 23 מיליון ₪ ברכיב הייצור.
כוכב הירדן- תוספת עלות של כ-50 מיליון ₪ ברכיב הייצור וכ- 50 מיליון ₪ ברכיב המערכתי.

[4] בעקבות טענות שהתקבלו בשימוע הרשות מצאה לנכון לתקן את זמינות יחידות אלה כפי שנקבעה בתעריף 2025, בדומה להתאמות שעשתה הרשות בגין אירועים חד-פעמיים שאירעו התעריף זה. זאת שכן מרגע שהתחנות הופעלו מסחרית, הזמינות שלהם תשולם באופן ודאי במהלך כל השנים הבאות, ולפיכך אין זה נכון לקבוע את תעריפי נקודת המוצא על בסיס תעריפים חלקיים (לעניין אי קביעת מקדם פיתוח לרכיב הייצור ראו להלן סעיף 54).

[5] ביום 31.8.25 התקבלה החלטת שר האנרגיה על "המשך הסבת יחידות הייצור בהתאם לעקרונות המדיניות בענין הפסקה של השימוש בפחם במקטע הייצור במשק החשמל בשגרה מיום 20 בנובמבר 2019", משמעות המשך ההסבות היא כי בשנת 2026 יחידה אחת בהספק של כ-550-575 MW לא תהיה זמינה בשל ביצוע העבודות הדרושות להסבתה, ועל כן אינה מהווה חלק מהגיבוי המשקי. בנוסף, בשים לב להחלטת שר האנרגיה מיום 23.11.25 בדבר "עקרונות מדיניות - בחינת היקף ואופן הארכת השימור של יחידות ייצור חשמל 1-4 בתחנת הכוח "אורות רבין" ולעמדת נגה כפי שנמסרה במסגרת גיבוש המלצת הרשות לשר, על פיה יחידות 1-4 יכולות לעבוד במצבי קיצון במקביל ליחידות 70-80 אך רק בהספק מוגבל (ראו פירוט בהמלצת הרשות), ועל כן הספק של 600 MW של היחידות האלה אינו מהווה גיבוי משקי. יובהר כי התחשבנות בגין הפערים שנוצרו עקב התשלומים בגין ההספק המשקי בשנת 2025, יילקחו בחשבון במסגרת מנגנון הרצועה כפי שיפורט להלן.

19. בנספח א' להחלטה זו קבועים לוחות התעריף בנקודת מוצא של: "סך רכיב הייצור", "הרכיב המשתנה" ו"הרכיב הקבוע". בהקשר זה יובהר כי ככל שאמות המידה מפנות ללוח התעריף של רכיב הייצור (6.3-1)- יש להתייחס ל- "סך רכיב הייצור" כפי שמופיע בנספח א'.
20. הפיצול בין הרכיבים בשלב זה נועד בין היתר להכין את המשק להפרדה בין הרכיבים ככל שיוחלט בשלב מאוחר יותר שהרכיב המשתנה יתבסס על המחיר החצי שעתי שמפרסמת נגה לעלות השולית (להלן: "MCP").
21. היחסים בין המש"בים השונים בתעריף רכיב הייצור נקבעו בהתאם למתודולוגיה שבה פורסמו המש"בים בהחלטה 63609, היחסים של הרכיב המשתנה בהתאם לעלויות השוליות לטווח קצר (תוך נטרול העלויות שיוחסו לאי אספקה והעברתם לרכיב הקבוע), והיחסים של הרכיב הקבוע בהתאם לעלויות הקבועות.
22. יובהר כי בנקודת המוצא אין שינוי ביחסים בין המש"בים בין סך הרכיבים ברכיב הייצור כפי שנקבעו בהחלטה זו (קבוע+ משתנה) לבין אלה שנקבעו בהתאם להחלטה 63609, אולם בשל ההצמדות השונות של רכיב הייצור הקבוע ושל רכיב הייצור המשתנה, היחסים בין המש"בים יכולים להשתנות במידה לא משמעותית.
23. ככל שיוטמע מודל ה-MCP הרשות תבחן אם יש צורך בשינוי היחסים בין המש"בים השונים בשל הטמעת מחירי ה-MCP בהתאם למתודולוגיה שנקבעה בהחלטה 63609. יצוין כי גם אם יוטמע מחיר ה-MCP, היחסים של שני הרכיבים במצטבר צפויים להישאר ביחס דומה למצב הקיים כיום.
24. אין בהחלטה זו לשנות מהחלטה 63609 לפיה הרשות תבחן את הצורך בשינוי היחסים בין המש"בים.
25. בין היתר על רקע ההתפתחויות הצפויות ביחס ל-MCP, נקבע כי במהלך 2026 תבחן הרשות את הצורך בעדכון תעריפי מקטע הייצור והמקטע המערכתי הקבועים בהחלטה זו, תקיים דיון בעניין זה ובמידת הצורך תקבל החלטה על עדכונם. ככל שתמצא הרשות כי יש מקום לקבוע את הרכיב המשתנה במקטע הייצור על בסיס ה- MCP, תקבל הרשות החלטה על תיקון מנגנון קביעת הרכיב המשתנה ועדכונו לשנים 2027 ואילך, ועל התאמות נוספות, ככל שיידרש, גם ברכיב הייצור הקבוע וברכיב המערכתי. כמו כן, בין אם יוחלט להפנים את רכיב ה-MCP ובין אם יוחלט שלא להפנימו בשלב זה, הרשות תקיים דיון בדבר ההתאמות הנדרשות לרכיב הייצור בראייה תלת-שנתית. ככל שלא תקבל הרשות החלטה אחרת, יחולו התעריפים שנקבעו בהחלטה זו.
26. אשר לטענה שהועלתה בשימוע, לפיה הסתמכות הרשות על החלטת העדכון השנתי לשנת 2025 שגויה ואינה עולה בקנה אחד עם עיקרון העלות וכי היה עליה לחשב את הנתונים לשנת 2026 - יצוין כי גיבוש החלטה על "עדכון שנתי" לשנה מסוימת הוא הליך ממושך, אשר מצריך משאבים רבים אשר היו דרושים לקידום ההחלטה הנוכחית. בנסיבות העניין, ובפרט לנוכח העובדה שבמסגרת ההחלטה שלפנינו נקבע (לצד מנגנוני הצמדה ומקדמים) הסדר ספציפי לבחינת התעריף למקטע הייצור והמקטע המערכתי בשנת 2026 ועדכונם במידת הצורך, ובנוסף נקבע מנגנון מובנה שבמסגרתו מוצגים למליאת הרשות ולאחר מכן מפורסמים לציבור נתונים עדכניים מבוקרים במהלך שנת התעריף, ואף נתונה למליאה הסמכות לערוך שינויים בתעריף

במצבים המפורטים בהחלטה (ראו ההסברים בנוגע למנגנון הרצועה כפי שיפורט להן) – נמצא כי אין מקום לבצע עבודה כזו גם עובר להחלטה שלפנינו.

27. יוסבר, כי בהתאם למנגנון לפיו נקבע התעריף עד שנת 2025, העלות המוכרת נקבעה על בסיס נתונים מבוקרים הנכונים לשנתיים לפני שנת התעריף, על בסיס נתונים מבוקרים ביחס לעלויות חלק מהשנה שלפני שנת התעריף, אומדנים ביחס לחודשים האחרונים של השנה שלפני שנת התעריף, ועל בסיס תחזיות לשנת התעריף עצמה. המנגנון הקבוע בהחלטה שלפנינו מביא לכך שכבר במהלך שנת התעריף ייבחנו ויוצגו העלויות המבוקרות של השנה שקדמה לה, ובמצבים מסוימים יביאו לעדכון התעריף (וביתר המצבים תתקבל החלטה על הפנמת ההפרשים בהתאם למקטעים השונים בתעריף שייקבע לשנת 2029, מועד תום תקופת התעריף הנוכחי). כלומר, בהתאם להחלטה שלפנינו מועד הבחינה של ההפרשים והצגתם למליאת הרשות ולציבור, נעשה בשלב מוקדם יותר מאשר במנגנון לפיו נקבעו התעריפים עד לשנת 2025, כאשר במצבים מסוימים ההפרשים יופנמו בסמוך לאחר הבחינה (שתיעשה מידי שנה לאחר פרסום הדוחות הכספיים ובקרת העלויות ביחס לשנת הכספים שקדמה לה), ובאחרים יופנמו, במידת הצורך, בתעריף שייקבע בסוף התקופה (תעריף לשנת 2029).

בנוסף, נקבע כאמור בהחלטה הסדר ספציפי לבחינת התעריף למקטע הייצור והמקטע המערכתי בשנת 2026 ועדכונם במידת הצורך, וכן נקבע בהחלטה כי החלטה על שינוי בסיסי התעריף תביא גם היא לבחינת התעריפים ועדכונם במידת הצורך.

28. נוכח כל האמור, הרשות סבורה כי אין בשינויים המוצגים בהחלטה זו כדי לשנות מעצם קביעת התעריפים על בסיס מנגנון העלות.

מעבר לכך, המנגנונים שנקבעו בהחלטה דווקא מחזקים את עקרון העלות מכיוון שהם מקרבים את התעריף בזמן אמת לעלות "האמיתית" שלו וצפויים להקטין את ההתחשבנות בדיעבד, וכן מכיוון שעדכון התעריפים נסמך על מדדים אובייקטיביים המשקפים את התפתחות העלות במשק, ועל כן מקטינים מאוד את הצורך בעריכת תחזיות ואומדנים לשנת התעריף.

29. אשר לטענות בנוגע לעליית התעריף המערכתי אל מול ירידת רכיב הייצור - יובהר כי הרשות מסווגת את העלויות למקטעים השונים בהתאם לבסיסי התעריף שנקבעו, ואין בהחלטה זו בכדי לשנות מכך. העלייה בתעריף המערכתי בשנים האחרונות נבעה בעיקר מהפחתות חד פעמיות משמעותיות שאירעו בשנים אלה בשל מכירת תחנות במסגרת הרפורמה, ומגידול משמעותי בכמויות האנרגיות המתחדשות בתעריף מסובסד. לעניין זה יובהר, כי ההצעה שהובאה בקול הקורא בהקשר זה לא יושמה בשלב זה.

ג. <u>עדכון התעריף באופן אוטומטי ותדיר:</u>

30. מנגנון עדכון התעריפים בהתאם למדדים ולמקדמים המפורטים בהחלטה נועד לתת וודאות ושקיפות בתעריף לתקופה שהחל מיום 1.1.2026 ולמשך 3 שנים (בכפוף לבחינת הטמעת ה-MCP כמפורט לעיל ויתר מנגנוני הבחינה שיפורטו להלן). תקופה זאת נקבעה בין היתר מכיוון שהרשות סבורה כי פרק זמן זה הוא המתאים לצורך הטמעת המבנה החדש ולימודו לצורך קבלת החלטות להמשך. בנוסף, בשנים אלו לא צפויים שינויים משמעותיים במקטע הייצור[6].

[6] מלבד כניסתו של מחז"מ 80 שהשפעתו על תמהיל הדלקים המשקי נלקחה בחשבון באופן חלקי בתעריף 2025.

בכך, קובעת הרשות דה פקטו שהתעריף יהיה תעריף תלת שנתי, כאשר במהלך התקופה התעריף יוצמד למדדים ומחירים רלוונטיים. עד סוף שנת 2028 הרשות תקבל החלטה ביחס לעדכון מבנה התעריף לשנים הבאות.

31. השינוי בעלות הרכיבים הקבועים בכלל המקטעים, נשען ברובו על פרמטרים אקסוגניים, אשר אין בהם משתנה החלטה, והם תלויים במדדים שונים ובמקדמים המתבססים על ההשקעות שאושרו בתוכניות הפיתוח ועל החלטות ממשלה. בהתאם לכך, הרשות קובעת רכיבי תעריף נורמטיביים עם מנגנון עדכון של התעריפים כאמור, תוך הפנמת פרמטרים אלו, עבור כל מקטע בנפרד.

32. מכיוון שבשלב זה גם רכיב העלות המשתנה נקבע באופן נורמטיבי על סמך העלויות בפועל ולא משתנה בהתאם לעלות השולית המשקית - גם רכיב זה יוצמד למדדים רלוונטיים.

33. בכדי שתעריף החשמל ישקף את ההתפתחויות האקסוגניות בשוק ככל הניתן, ובכדי שלא ייוצרו הפרשים בין התעריפים לעלויות בפועל - הרשות מחליטה לעדכן כל חציון את התעריפים בהתאם להצמדות ולמקדמים השונים כפי שיפורט להלן[7]. על אף שהרשות סברה במסגרת השימוע כי נכון שהעדכונים יהיו ברמה רבעונית, לאחר שמיעת תגובות הציבור ודיון במליאה, הרשות החליטה על עדכון חציוני, וזאת על-מנת להרגיל את הציבור לקצב העדכונים בתעריף החשמל. במסגרת הדיון שתערוך המליאה במהלך שנת 2026, תכריע המליאה אם להותיר לשנים הבאות את העדכונים ברמה חציונית או לשנות לרמה רבעונית.

ג.1. ההצמדות במקטעים השונים[8]

34. הרכיב המשתנה בייצור יוצמד למדדים ומחירים לפי המשקולות הבאים:

- מדד המחירים לצרכן: 37%
- שע"ח יציג: ₪ דולר: 89%[9]
- ציטוט פחם (מדד API2): 6%[10]

7 כפי שיפורט, המקדמים במקטע הרשת וההספקה יעודכנו באופן חציוני, מקדם הבלו במקטע הייצור והמערכתי יקודם אחת לשנה.

8 הרשות תבחן קביעת הצמדות שונות ל"רכיב ייצור חח"י", "רכיב ייצור רכישות מנהל המערכת מיצרני חשמל פרטיים" ו-"רכיב רכישות חח"י בחלוקה" - באופן שישקף בצורה מדוייקת יותר את העלויות לכל חברה. יובהר כי מהלך זה לא ישנה את תעריף הייצור המשוקלל.

9 נוכח התנודתיות הרבה בשער הדולר אשר עשויה להוביל לאי-יציבות ואי-וודאות בתעריף המשתנה, החליטה הרשות על הצמדה לשער חליפין בהתאם לשער החליפין הממוצע ב-3 החודשים שקדמו למועד העדכון. בניגוד למדד המחירים לצרכן לדוגמה, שבו התצפית האחרונה רלוונטית לשיעור המדד בחציון הבא, הרי שבשער חליפין התצפית של החודש האחרון שטרם העדכון אינה מייצגת בהכרח את התפתחות שער החליפין בחציון הקרוב. לאור החשש מתנודתיות, ונוכח העובדה שככל שהרשות תחליט על החלפת הרכיב המשתנה ב-MCP לא תהיה הצמדה לשער הדולר, הרשות בוחנת רכישת גידור לשינויי שער החליפין על-ידי ספקי השירות החיוני לשנת 2026. ככל שיוחלט על רכישת גידור בתקופה הקרובה כאמור, יידרשו שינויים בהיקף או באופי ההצמדה לשער החליפין של הרכיב המשתנה.

10 על אף שכמות הייצור בפחם הולכת ומצטמצמת, בשל התנודתיות הרבה שיכולה להיות במחיר הפחם (כפי שהיה בשנים 2022-2023) הוחלט להצמיד לציטוט הפחם משקולת מסך רכיב הייצור המשתנה בהתאם לחלקו בתעריף 2025. הנושא ייבחן במסגרת נקודת הבחינה בשנת 2026.

להלן החישוב שהביא לקביעת המשקולות:

אנרגיה	מל"ש"ח 2025	חלק בעלות הייצור	דולר	מדד	פחם
פחם ללא בלו	663	6%	100%		100%
גז חח"י ללא בלו	3,949	35%	100%	65%	
גז רכישות נגה ללא בלו	4,174	37%	100%		
בלו גז	230	2%		100%	
בלו פחם	211	2%		100%	
עלויות תפעול משתנות חחי	545	5%		100%	
מתחדשות	1,594	14%	90%	39%	
בלו משוייך למתחדשות	57	1%		100%	
אגירה שאובה	266	2%	100%		
ניכוי מנהל המערכת שלא בגין מתחדשות	-404	-4%	100%		
סה"כ אנרגיה	**11,283**	**100%**			

בנוסף, הרכיב המשתנה יקודם במקדם בגין עליית הבלו, כפי שיפורט בהמשך.

35. הרכיב הקבוע בייצור יוצמד למדדים ומחירים לפי המשקולות הבאים:

- מדד המחירים לצרכן: 100%
- ריבית חסרת סיכון ל 10 שנים: 99% מהשינוי בנקודות האחוז[11].

להלן החישוב שהביא לקביעת המשקולות:

	מל"ש"ח 2025	חלק בעלות הייצור	מדד	ריבית
החזר הון חחי	1,366	0.20	100%	במלואו
הוצאות תפעול קבועות חחי	2,220	0.32	100%	
עלויות קיבולת גז חחי	180	0.03	100%	
זמינות רכישות נגה	2,501	0.36	100%	
מתחדשות הון	1,636	0.24	100%	
הון חוזר לקוחות ודלקים	92	0.01	100%	
ניכוי מנהל המערכת	-1,877	-0.27	100%	
קרקע אשכול	200	0.03	100%	
אחר (פיצוי, רכישות לא ברכיב ייצור, בניכוי חד"פ אשכול)	643	0.09	100%	
סה"כ הון	**6,960**	**100%**		

36. הרכיב המערכתי יוצמד למדדים ומחירים לפי המשקולות הבאים:

- מדד המחירים לצרכן: 73%
- שע"ח יציג ₪/ דולר: -21%

[11] אף ביחס לריבית נקבע מנגנון המבוסס על ממוצע הריביות ב-3 החודשים שקדמו למועד העדכון, ראו הסבר בהערת שוליים מספר 8 לעיל ובנספח ב'.

להלן החישוב שהביא לקביעת המשקולות:

	מל"ש 2025	חלק בעלות הייצור	דולר	מדד
עלויות ניהול המערכת				
מתחדשות	2,847	49%	-52%	81%
דלקים	404	7%	100%	0%
קבוע	1,877	32%	0%	100%
תוספתי	667	12%	-0.17	5%
סה"כ	**5,794**	**100%**		

בנוסף, הרכיב המערכתי יקודם במקדם שלילי בגין עליית הבלו כפי שיפורט בהמשך.

37. רכיבי רשת יוצמדו למדדים ומחירים לפי המשקולות הבאים:
    - מדד המחירים לצרכן: 100%
    - ריבית חסרת סיכון ל 10 שנים: 207% מהשינוי בנקודות האחוז.

    בנוסף, רכיבי הרשת יקודמו במקדם פיתוח כפי שיפורט בהמשך.
38. רכיבי האספקה (רכיב החלוקה במקטע האספקה ורכיב שירותי הצרכנות) יוצמדו למדד המחירים לצרכן ב -100%.

    בנוסף, רכיב שירותי הצרכנות יקודם במקדם כפי שיפורט בהמשך.
39. ההסבר והתחשיב לאופן ההצמדה לשינוי בנקודות האחוז של הריבית שנקבעו מפורטים בפרק 11 לבסיס תעריף הרשת כפי שתוקן בנספח ב' להחלטה זו.
40. העדכונים יחולו באופן אוטומטי בהתאם לנוסחה שקבועה בנספחי ההחלטה ללא צורך בהחלטות רשות ויחולו מיום הראשון לחודש של כל חציון קלנדרי.
41. לצורך חישוב התעריפים האחידים, התפלגות הצריכה של התעריפים האחידים כפי שפורסמה במסגרת החלטת העדכון השנתי לשנת 2025 תישאר קבועה עד לסוף שנת 2028.

ג.2. המקדמים שנקבעו במקטעים השונים:

ג.2.א. קידום אוטומטי של תעריף הרשת בשל תכניות הפיתוח

42. מקטע הרשת הוא מקטע עם תכנון מרכזי וביצוע ריכוזי ("מונופול טבעי"), וזאת בניגוד למקטע הייצור והאספקה שנפתחו לתחרות. מקטע הרשת הוא התשתית אשר מאפשרת את התחרות ואת היעילות במקטעים האחרים, אך אין לה משמעות בהקשר התחרותי.
43. מאז קביעת בסיס תעריף הרשת בשנת 2018, חלו תמורות רבות במשק ובראשן יישום הרפורמה אשר מיקדה את החברת החשמל במקטע הרשת, התרחבות היצור המבוזר ואישור תוכניות פיתוח ארוכות טווח במערכת המסירה והחלוקה.
44. תכלית התשלומים במקטע הרשת היא החזר עלות בתוספת תשואה נאותה על ההון לחברת חשמל עבור ההשקעות שבוצעו בפועל בהתאם למתודולוגיה שנקבעה בהחלטת בסיס הרשת. בהתאם למתודולוגיה לפיה פעלה הרשות עד כה, מידי שנה מוכרת לחברה עלות על בסיס צפי כמותי של פיתוח רשת הולכה והשנאה ופיתוח רשת החלוקה שיחושמלו בשנה הבאה, כשהיא מוכפלת בעלויות הנורמטיביות שהרשות קבעה עבור פעילויות אלה. יודגש כי למעט פעולות

ייחודיות במקטע הרשת, כלל העלויות במקטע זה הן נורמטיביות ולפיכך אינן דורשות בקרת עלויות מלבד על הכמויות. בעדכון השנתי העוקב הרשות מעדכנת את העלות בהתאם לביצוע בפועל, ובכפוף לבקרת העלויות של הכמויות.

45. בסיס הרשת בנוי באופן שבוחן את התשומות שחברת החשמל משקיעה ברשת ובהתאם נקבעת העלות המוכרת עבור החזר עלויות, ריבית, תשואה ועלות התפעול בהתאם לאורך החיים ההנדסי.

46. בתוך מקטע הרשת קיימים סוגי צרכנים שונים, בהתאם למיקום הצריכה שלהם ברשת. צרכן שרוכש אנרגיה במתח עליון, לא נדרש לשלם את עלות הפיתוח של הרשת במתח הגבוה והנמוך וכן הלאה. בדומה לכך, צרכני חצר לא משלמים עבור מקטע הרשת כלל, אלא משלמים רק עבור המקטע המערכתי.

47. בשנים האחרונות אושרו תוכניות פיתוח למקטע המסירה והחלוקה, שיבוצעו עד סוף שנת 2030. במצב דברים זה ניתן להסתמך על עלויות פיתוח הרשת והיקף ומתווה ההשקעות ברשת באופן ודאי יותר. סך ההוצאות המתוכנן, המשויך לתעריף, עד סוף 2030, עומד על כ- 41 מיליארד ₪ לפי החלוקה הבאה: כ- 21 מיליארד ₪ ברשת ההולכה וכ- 20 מיליארד ₪ ברשת החלוקה.

48. בתרשים להלן ניתן לראות את הגידול המתוכנן בהיקף ההשקעות במרכיבי הרשת השונים בשנים הקרובות ביחס לשנים קודמות:

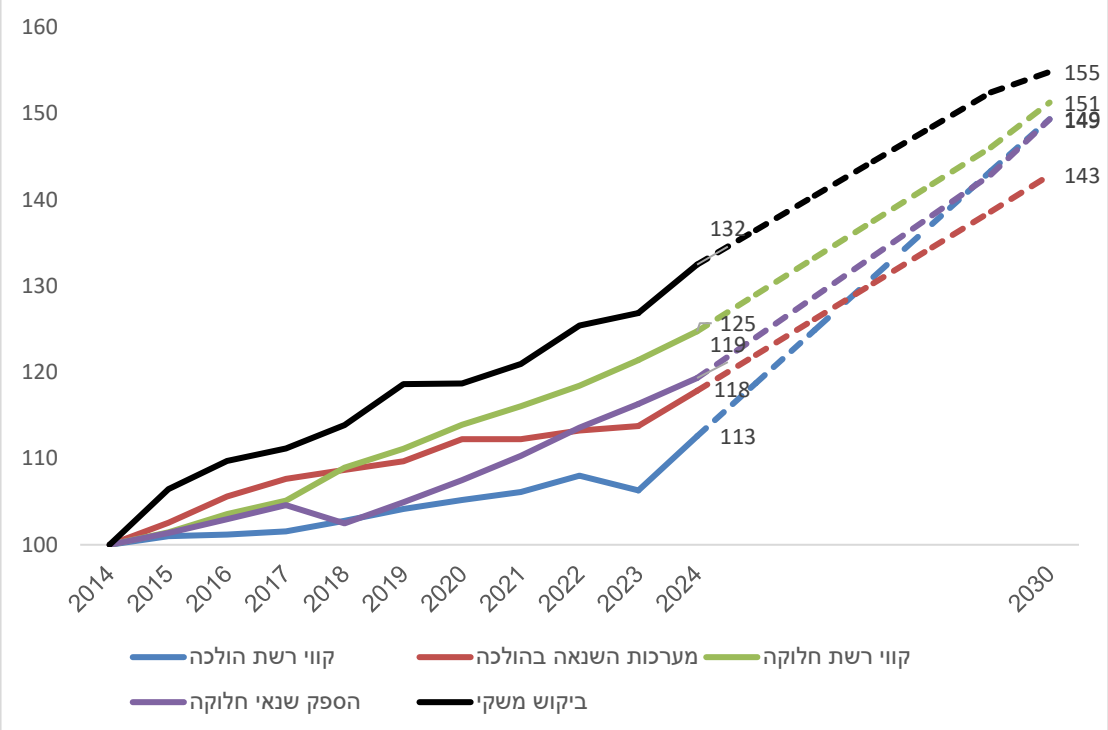

49. בעקבות הגידול בהיקף ההשקעות, העלות המוכרת בשנים הקרובות צפויה לגדול אף היא[12], אולם הגידול מקוזז במידה מסוימת מכיוון שהחל משנת 2018 אורך החיים של נכסים ברשת נפרסים על פני 45 שנה במקום על פני 30 שנה. העלייה בעלות המוכרת במקטע ההולכה בשנת

[12] יצוין, כי לצורך גיבוש תחזית העלויות המוכרות לא נלקחו בחשבון השפעות תמרוץ חברת החשמל לפיתוח הרשת.

2027 נובעת בעיקר מפרויקט אשכול צפון (קו 400 ק״ו ותחנת מיתוג גליל) שהיה צפוי להסתיים בשנת 2025 אך נדחה וחשמולו יהיה בשנת 2027. להלן פירוט ההשקעות הנכנסות במקדם מימוש של 100% בתוכנית הפיתוח לרשת החלוקה ו-80% מימוש בתוכנית פיתוח לרשת ההולכה[13], ביחס להשקעות שהופחתו במלואן ולפיכך יוצאות מחישוב התעריף:

	2025	2026	2027	2028
הולכה				
השקעות נכנסות	2,057	2,130	3,336	3,713
השקעות יוצאות	1,462	1,609	1,809	1,668
חלוקה				
השקעות נכנסות	3,036	3,500	3,756	3,894
השקעות יוצאות	1,546	1,898	2,020	1,682

50. לצד האמור, העלויות המוכרות לחברת החשמל יפחתו בתקופה זו גם בשל סיום תקופת ההכרה בעלויות הרפורמה ברשת בתחילת החציון האחרון של שנת 2027. משמעות הדבר היא הפסקת הכרה בעלויות תפעול שנתיות של כ- 133 מיליון ₪ במקטע החלוקה, המהוות בממוצע כ-1.2% מהעלות המוכרת. כלומר, על אף שהעלות המוכרת של מקטע החלוקה אמורה הייתה לעלות בכ-3.5% בשנה בממוצע לאור הגידול בהשקעות, היא תעלה רק בכ-2.2% בשל הפסקת ההכרה בעלויות הרפורמה. ביחס למקטע ההולכה, משמעות הפסקת ההכרה בעלויות הרפורמה היא הפסקת הכרה בעלויות תפעול שנתיות של כ-53 מיליון ₪ המהוות בממוצע כ-0.7% בעלות המוכרת. כלומר, על אף שהעלות המוכרת של מקטע ההולכה אמורה הייתה לעלות בכ-5.5% בשנה בממוצע לאור הגידול בהשקעות, היא תעלה רק בכ-4.8% בשל הפסקת ההכרה בעלויות הרפורמה בחציון האחרון של 2027.
51. הרשות קובעת בהחלטה זו, לצד מנגנון ההצמדות ביחס לכלל רכיבי התעריף, מקדם עדכון אוטומטי ביחס לרכיבי הרשת. מקדם זה נקבע על בסיס תחזית הגידול בעלויות המוכרות כאמור (הגידול בהשקעות בשל תוכניות הפיתוח אשר מקוזז בהפחתת עלויות הרפורמה) בקיזוז תחזית הגידול בביקוש.
52. תעריף נקודת המוצא לרכיב הקבוע ולרכיב המשתנה בכל אחד ממקטעי הרשת יקודם במועדי העדכונים החציוניים לפי מקדם העדכון האוטומטי ובהתאם להצמדות למדדים ולמחירים בהתאם לאמור בנספח ב׳.
53. על רקע טענות שהועלו בשימוע לפיהן מנגנון הקידום האוטומטי ומנגנון ההצמדה אינם עולים בקנה אחד עם עיקרון העלות ועם עקרון used and useful – יובהר כי ההצמדות המותאמות שנקבעו לכל מקטע על פי מאפייניו, והמקדמים שנקבעו למקטעי הרשת, כפי שהם מעודכנים במסגרת העדכונים החציוניים, מביאים לכך שהתעריף יהיה קרוב יותר לעלויות בפועל, וההפרשים שיידרש להתחשבן לגביהם בסופו דבר יהיו קטנים מאלו שהיו בעבר. העלות שנקבעת ומשולמת לספקי השירות החיוניים, כבעבר, נקבעת על פי בסיסי התעריף המשקפים את עלות השירותים בלבד ותשולם לחברות בהתאם לעקרונות התעריף; ובכל מקרה העלויות השוטפות לכל מקטע נבחנות ומוצגות למליאה מדי שנה ביחס לשנה שקדמה לה באופן

[13] מקדמים אלה נקבעו בהתבסס על מימוש תוכניות הפיתוח והתחזיות בשנים האחרונות.

המאפשר לקבל החלטה על עדכון התעריף במצבים הקבועים בהחלטה (וביתר המצבים להפנים את ההפרשים בתעריף שייקבעו בסוף התקופה).

ג.2.ב. קידום אוטומטי של תעריף הייצור והתעריף המערכתי-

54. בניגוד לרכיבי הרשת בהם נקבע מקדם פיתוח, ביחס לרכיב הייצור, לא סברה הרשות כי יש מקום לקבוע מקדם פיתוח ממספר סיבות:

א. כפי שהוסבר לעיל, במהלך שנת 2026 תבחן הרשות את הצורך בעדכון תעריפי מקטע הייצור והמקטע המערכתי הקבועים בהחלטה זו, בין היתר על רקע ההתפתחויות הצפויות ביחס ל-MCP, ובמידת הצורך תתקבל החלטה על עדכון התעריפים. ככל שתמצא הרשות כי יש מקום לקבוע את הרכיב המשתנה במקטע הייצור על בסיס ה- MCP, תקבל הרשות החלטה על תיקון מנגנון קביעת הרכיב המשתנה ועדכונו לשנים 2027 ואילך, ועל התאמות נוספות, ככל שיידרש, גם ברכיב הייצור הקבוע וברכיב המערכתי. כמו כן, בין אם יוחלט להפנים את רכיב ה-MCP ובין אם יוחלט שלא להפנימו בשלב זה, הרשות תקיים דיון בדבר ההתאמות הנדרשות לרכיב הייצור בראייה תלת-שנתית. במצב דברים זה, התועלת בקביעת מקדם לרכיב הייצור והמערכתי בנקודת המוצא נמוכה ביותר, שכן, בין היתר, כל עוד לא מתקבלת החלטה בנוגע ל-MCP לא ברור האם מדובר במקדם לשנה או לשלוש שנים, והאם נדרש לקדם את מרכיב ההון בלבד או את כל רכיב הייצור (הון ואנרגיה). בנוסף, קביעת מקדם לשנה אחת בלבד אינה עולה בקנה אחד עם התפיסה של ראייה רב שנתית הנמצאת בבסיס ההחלטה.

ב. בנוסף, בניגוד למקטע הרשת, שבו יש תכנית פיתוח מאושרות והשינויים בו צפויים, השינויים ברכיבי הייצור אינם ודאיים, ואין לגביהם החלטה של הרשות, של השרים או של הממשלה.

55. מעבר לכך ועל אף שדי היה בשני הנימוקים הראשונים, יצוין כי הרשות בחנה את השינויים המרכזיים שהתרחשו החל מקביעת תעריף 2025 או שעתידים להתרחש בשנת 2026 (ושלא נלקחו בחשבון בתעריף 2025) ומצאה שהם מקזזים אחד את השני בקירוב.

בין השינויים העיקריים שמביאים <u>להגדלת</u> רכיב הייצור ניתן להצביע על השינויים הבאים: ביטול האפשרות ליצרנים הפועלים בזמינות משתנה לעבור להעמסה מרכזית מביא להפחתת כמות הקוט״שים שיש לקחת בחשבון ברכיב הייצור (מה שמביא להגדלת התעריף); ההפעלה המסחרית הצפויה של מחז״מ 80 מביאה לגידול בעלויות הון ברכיב הייצור; עליית המדד במהלך שנת 2025 (שלא נלקחה בתעריף 2025 ובהחלטה זו היא מתבטאת רק החל מיום 1.1.2026) מביאה להעלאת עלויות רכיב הייצור.

בין השינויים העיקריים שמביאים <u>להפחתת</u> רכיב הייצור ניתן להצביע על השינויים הבאים: ביטול האפשרות ליצרנים הפועלים בזמינות משתנה לעבור להעמסה מרכזית מביא להפחתת עלויות הייצור בשל כך שעלויות הייצור שלהם לא מועמסות על התעריף; קביעת תעריף מפוקח לתשלומים הנוספים באסדרת השוק אשר לא נלקחה בחשבון בתעריף 2025 מביאה להפחתה בעלויות הייצור; ההפעלה המסחרית הצפויה של מחז״מ 80 מביאה להפחתה במחיר האנרגיה לשנת 2026 (מעבר להפחתה שנלקחה בחשבון באופן חלקי בתעריף 2025); ירידת שער הדולר במהלך שנת 2025 (שלא נלקחה בתעריף 2025 ובהחלטה זו היא מתבטאת רק החל מיום

1.1.2026) מביאה להורדת עלויות האנרגיה ברכיב הייצור, עלייה צפויה בביקושים הייתה צריכה להעלות את כמות הקוט"שים שנלקחו בחשבון ברכיב הייצור (מה שמביא להפחתת התעריף); קנסות של יצרנים פרטיים שלא נלקחו בחשבון מביאים להפחתת עלויות רכיב הייצור.

כאמור, כחלק ממבנה התעריף החדש, בקרה סופית של העלויות של שנת 2025 תיערך בשנת 2026, לאחר פרסום הדו"חות הכספיים השנתיים של החברות. בחינת "מאקרו" זו נועדה על-מנת לוודא שהותרת תעריף 2025 בנקודת המוצא מבלי לקבוע מקדם פיתוח בשלב זה היא סבירה בנסיבות העניין.

56. לצד האמור לעיל, מאחר שעל פי מתווה שנקבע בהחלטת ממשלה והופנם בצו הבלו, יחול גידול ודאי ברכיב המשתנה של תעריף הייצור, מחליטה הרשות לקבוע מקדם שיבטא את עליית רכיב הבלו בשנים הקרובות.

57. השיעור השנתי הידוע בבלו על הגז מתייחס לעלייה מ -33 ₪ לטון ל- 54 ₪ לטון בשנת 2026 ול-80 ₪ לטון בשנת 2027. שיעור השינוי בהליך שווה ערך לעלייה שנתית של כ-150-180 מיליון ₪ עבור הייצור בגז טבעי בתחנות חברת חשמל ובתחנות ייצור פרטיות. בנוסף השינוי בבלו משפיע גם על עלות האנרגיה של ייצור באנרגיות מתחדשות המיוחסת למקטע הייצור בכ-40 מיליון בשנה (עקב הפחתת הסבסוד נוכח עליית עלות הייצור בגז) ולפיכך נקבע מקדם בשיעור 1.79% לרכיב האנרגיה בייצור (הכולל את העלויות המיוחסות לגז ולאנרגיות מתחדשות).

58. מכיוון שהבלו מגדיל את עלות האנרגיה של ייצור באנרגיות מתחדשות המיוחסת למקטע הייצור נוצר קיטון בעלויות המיוחסות למקטע המערכתי, ולפיכך נקבע מקדם שלילי בשיעור 0.7% לרכיב המערכתי.

59. יצוין, כי בהתאם למתווה שנקבע בהחלטת ממשלה והופנם בצו הבלו, הבלו מעודכן אחת לשנה בהתאם למדרגות שנקבעו (ואין מדובר בעדכון רציף). על כן נכון לעדכן את התעריף במקטע הייצור ובמקטע המערכתי בהתאם למקדמי הבלו שנקבעו ביחס לכל אחד מהם, אחת לשנה ולא באופן חציוני (כפי שנעשה ביחס למקדמים אחרים), וזאת על מנת להתאים את התעריף לעלות הבלו באותו מועד בו עלות הבלו מתעדכנת.

60. יובהר כי לא נלקח שיעור שינוי שנתי בבלו על הפחם והמזוט בחישוב המקדם לרכיב האנרגיה. זאת מכיוון שכמויות הפחם צפויות לקטון משמעותית בשנים הקרובות, הייצור במזוט זניח, וההשפעה של הבלו על הפחם על רכיב האנרגיה היא יחסית נמוכה (ואינה תנודתית כמו מחיר הפחם עצמו) וההשפעה של הבלו על המזוט היא אפסית.

61. עדכון אוטומטי של התעריף במקרה שיורה ראש הרשות העליונה לכוח על שימוש במלאי הסולר האסטרטגי - בשל העלויות הניכרות שיכולות להיווצר למשק במצב חירום בשל שימוש נרחב בדלקי גיבוי, ככל שיורה ראש הרשות העליונה לכוח על שימוש במלאי הסולר האסטרטגי, יהיה צורך לאושש את המלאים הקיימים באתרים ואת מלאי הסולר האסטרטגי. עלות הייצור בסולר גבוהה באופן משמעותי מעלות הייצור בגז טבעי, ועל כן הוראה על פתיחת המלאים תביא לעדכון תעריפים אוטומטי בהתאם לתעריפים בנספח א1 - עדכון העלויות יאפשר למשק להמשיך ולפעול כלכלית גם בעת מלחמה.

ג.2.ג. קידום אוטומטי של תעריף שירותי הצרכנות במקטע האספקה

62. מקטע האספקה מורכב משני תתי-מקטעים: מקטע החלוקה במקטע האספקה הכולל את פריסת המונים ותחזוקתם, ומתן שירותים לצרכן בעניין חיבורים ואמינות אספקה, ומקטע הצרכנות במקטע האספקה הכולל את שירותי הצרכנות הכוללים עריכת חשבונות ושליחתם, מערך גבייה ושירות לקוחות.
63. לגבי שירותי הצרכנות במקטע האספקה - בשנים האחרונות נפתח מקטע האספקה לתחרות וכתוצאה מכך נכון לחודש דצמבר 2025 עברו כ- 350 אלף לקוחות למספקים פרטיים. כתוצאה מכך יורדות עלויות שירותי הצרכנות של החברה. יחד עם זאת, חברת החשמל כמספק ברירת מחדל נושאת בעלויות קבועות מסוימות אשר אינן תלויות במספר הצרכנים המשויכים אליה. לאור האמור נדרש להתאים את עלות שירות האספקה לירידה במספר הצרכנים של חברת החשמל.
64. לצורך אוטומציה של התעריף נדרש לקבוע הנחות יסוד ביחס למספר הצרכנים שיישארו אצל חברת החשמל בכובעה כמספק, והערכה של העלות הקבועה. בהתאם למגמה של ניוד הלקוחות בשנת 2025, ונוכח החלטת הרשות 72708 בעניין מנגנון זמני לרכישת תעודות זמינות על ידי מספקים וירטואליים ממנהל המערכת מיום 26.11.2025 שהגדילה משמעותית את היצע ההספק המיועד לעסקאות בילטרליות, נלקחה הנחה שיהיה מעבר של כ-350 אלף לקוחות מחברת החשמל למספקים פרטיים בכל אחת מהשנים 2026-2028. כמו כן נלקחה הנחה כי כל שנה יתווספו כ-70 אלף לקוחות חדשים (50% לחברת חשמל ו-50% למספקים פרטיים) מכיוון שהעלויות הקבועות למספק חברת החשמל מהוות כ-63% מסך עלויות האספקה של צרכני מתח נמוך נדרשת התאמה בתעריף האספקה. בהתאם, קובעת הרשות כי מקדם ההעלאה של תעריף שירותי האספקה לצרכני מתח נמוך דו חודשי[14] יעמוד על שיעור שנתי של 8.0% (כ-1.1 ₪ לחודש), וכי התעריף יקודם לפיו (ובהתאם להצמדות למדדים) במועד העדכון החציוני. פירוט אודות ההנחות ששימשו לצורך קביעת המקדם ואופן עדכון התעריף ניתן למצוא בנספח ג'.
65. הרשות תבחן בשנים הקרובות את ההשפעה של התחרות על מספק ברירת מחדל ואת הצורך בהתאמת מבנה הגביה בין המקטעים השונים. כפי שיפורט להלן, ככל שיוחלט על שינוי בבסיסי התעריף יתקיים דיון ייעודי במליאת הרשות לצורך התאמת התעריף לבסיס החדש, ותתקבל החלטת מליאה בנושא.

ד. <u>מנגנון הרצועה</u>

66. בכדי לוודא שהתעריף לא מתרחק באופן משמעותי מהעלויות בפועל - הרשות קבעה מנגנון שנועד לאפשר את עדכון התעריף כאשר נוצרים הפרשים - בין העלויות שבאו לידי ביטוי בתעריף לבין העלויות בפועל - המצטברים למעל סכום מסוים לפי הפירוט הבא (להלן: "**מנגנון הרצועה**"):
    א. הפרש של 750 מיליון ₪ (חיובי או שלילי) בין עלויות להכנסות חברת חשמל.
    ב. הפרש של 350 מיליון ₪ (חיובי או שלילי) בין עלויות להכנסות חברת נגה.

[14] קבוצת הצרכנים שבה צפוי מעבר של מספר רב של צרכנים מחח"י למספקים פרטיים.

ג. הפרש של 600 מיליון ₪ (חיובי או שלילי) בין העלויות להכנסות מהתעריף באחד מהמקטעים (ייצור, מערכתי, הולכה, חלוקה ואספקה),ללא הבחנה בין חברת חשמל ונגה.

ד. הפרש של 750 מיליון ₪ (חיובי או שלילי) בין העלויות להכנסות התעריף, ללא הבחנה בין חברת חשמל ונגה וללא הבחנה בין המקטעים השונים.

67. העלות המוכרת לצורך מנגנון הרצועה תמשיך להיות מחושבת בכל שנה בהתאם לאמור בהחלטות הרשות על בסיסי התעריף. החישוב יעשה בדיעבד עבור עלויות לשנה שהסתיימה באופן הבא:

א. בכל שנה, לאחר פרסום הדו"חות הכספיים השנתיים של החברות, שבהם נתוני ההכנסות וההוצאות של החברות כבר ידועים ומבוקרים, יגישו החברות לרשות פירוט של העלויות בכל אחד מהמקטעים: ייצור, מערכתי, הולכה, חלוקה ואספקה. פערים בין הדו"ח הכספי השנתי לפירוט שיוגש לרשות ילוו בהסבר מתאים.

ב. הרשות תבצע בקרת עלויות לעלויות שהוגשו על ידי החברות ותבחן אותן אל מול הכנסותיהן מהתעריף.

ג. סך ההפרשים לאחר בקרת עלויות יירשמו ויצטברו או יקוזזו משנה לשנה. הרשות תעקוב אחר סך ההפרשים החיוביים או השליליים (להלן: "**ההפרשים המצטברים**").

ד. אחת לשנה יוצגו בפני מליאת הרשות ההפרשים המצטברים במנגנון הרצועה לאחר בקרת העלויות, וכן יוצגו ההשפעות הצפויות על התעריף של עקרונות מדיניות, תכניות פיתוח מאושרות והחלטות רשות בעלות השפעות תעריפיות משמעותיות שהתקבלו בשנה החולפת.

ה. לאחר ההצגה למליאת הרשות, תפרסם הרשות לציבור את תוצאות הבחינה לגבי ההפרשים לפי המקטעים השונים ולפי החברות השונות.

ו. ככל שההפרשים המצטברים עולים או צפויים לעלות בטווח הזמן הקרוב על גובה הרצועה – ייקבע דיון ייעודי במליאת הרשות לצורך התאמת התעריף לעלות המשקית, ותתקבל החלטת מליאה בנושא.

ז. אם במהלך השנה, יתעורר אירוע חריג שהשפיע או שצפוי להשפיע על פריצת הרצועה בטווח הזמן הקרוב, יתקיים דיון ייעודי במליאת הרשות לצורך התאמת התעריף לעלות המשקית, ותתקבל החלטת מליאה בנושא.

ח. ככל שתתקבל החלטה על התאמת התעריף בגין אחת מהעילות לעיל, המליאה לא תהיה כבולה לשינוי רק בהיבט שהביא לקיומו של הדיון, אלא היא תקבל החלטה על הצורך בהתאמת התעריפים למקטעים השונים ולחברות השונות, באופן כולל.

ט. בכל מקרה עד סיום תקופת המתווה, הרשות תקבל החלטה על עדכון מבנה תעריף החשמל לשנים החל משנת 2029, ובכלל זה על הפנמת ההפרשים המצטברים לחברות בהתאם למקטעים השונים.

68. מנגנון זה נועד לשמור על יציבותן הפיננסית של החברות מחד גיסא, ומאידך גיסא לתת ודאות לצרכנים ולשחקנים השונים במשק החשמל במהלך תקופת המתווה על פי עדכונים ידועים מראש. נוכח הרצון לצמצם סיכונים בתחילת יישומו של מבנה התעריף החדש, ונוכח התגובות שהתקבלו בשימוע, החליטה הרשות על הפחתת סכומי הרצועות ביחס לשימוע ועל הוספת רצועות נוספות מאלה שהוצעו בשימוע.

69. בנוסף למנגנון הרצועה כפי שהוסבר לעיל, ובשים לב לטענות שעלו במסגרת השימוע לעניין הצורך בעדכון בסיסי תעריף שונים וההשלכות על עמידה בעיקרון העלות ומניעת סבסוד צולב בין מקטעים, מבהירה הרשות כי בכוונתה לפעול לעדכון בסיסי התעריף השונים בשנים הקרובות, כאשר ככל שיוחלט על שינוי בבסיסי התעריף, יתקיים דיון ייעודי במליאת הרשות לצורך התאמת התעריף לבסיס החדש, ותתקבל החלטת מליאה בנושא, ככל שלא תקבל הרשות החלטה אחרת, יחולו התעריפים שנקבעו בהחלטה זו. עוד נזכיר מושכלות יסוד, כאמור בבסיסי התעריף שקבעה הרשות, כי כל עוד לא שונה בסיס תעריף הרי שהעלויות והמנגנונים הקבועים בו ממשיכים לחול.

70. המנגנונים שפורטו לעיל, וקבועים בנספח ד' להחלטה, חלים במקום "פרק 7: התחשבנות בגין הפרשים בין ערכים חזויים לערכים בפועל" להחלט**ת בסיס הייצור** ("פיצוי בגין פיגור"), אשר מבוטל במסגרת ההחלטה. יצוין, כי עם קביעת בסיס הייצור בשנת 2022, התבטלו למעשה סעיפי ה"פיצוי בגין פיגור" שהיו קבועים בבסיס תעריף הרשת ובבסיס התעריף המערכתי; וכי במסגרת ההחלטה בוטלו מספר סעיפים גם ב"פרק 12: עדכון שנתי" בהחלטת בסיס הרשת ובהחלטת בסיס מערכתי על-מנת להבהיר כי מלבד מנגנון הרצועה לא יחולו מנגנוני עדכון תעריף נוספים.

ה. <u>שינויים ברכיב הרשת</u>

71. בנוסף לקביעת הצמדות ומקדמים כמפורט לעיל, החלטה זו כוללת שינויים נוספים בתעריפי הרשת - איחוד המש"בים וביטול תעריפי התעו"ז וכן שינוי המשקולות בין רכיב הקיבולת לרכיב האנרגיה ברשת, כך שהתעריף ישקף באופן נכון יותר את העלויות וייצר תמריצים נכונים.

72. אשר ל<u>איחוד המש"בים וביטול תעריפי התעו"ז</u> - מדובר בתעריפים שנקבעו לפני זמן רב, כשהמשק התבסס אך ורק על מתקנים קונבנציונליים ריכוזיים, ולא היה ייצור סולארי מבוזר. במודל הריכוזי שהיה קיים טרם כניסת האנרגיות המתחדשות, הרשת הייתה למעשה אזור גאוגרפי אחד ולפיכך נקבעו תמריצים רוחביים שנועדו לבטא את עלות השימוש ברשת בשעות שונות. כניסת האנרגיות המתחדשות וריבוי המתקנים המבוזרים הביאה לכך שקיימת שונות גבוהה בין אזורים בארץ אשר הופכת את התמריצים הרוחביים ללא רלוונטיים (כך למשל, שעות השיא ברשת באזור מסוים בארץ יכולות להיות שעות שפל באזור אחר). בנוסף, בעקבות שינוי המש"בים במקטע הייצור, בחלק מהשעות תעריפי התעו"ז ברשת הביאו לתמריצים הפוכים מאלו הקיימים במקטע הייצור. במצב דברים זה, ובשים לב לכך שהשונות בין התעריפים של המש"בים השונים היא ממילא נמוכה, קובעת הרשות כי מטעמי פשטות ואחידות, יש לאחד את המש"בים ברשת.

73. במסגרת הטענות שעלו בשימוע, נטען כי איחוד המש"בים ברשת יפגע בתמריצים לייעול הצריכה ברשת. עם זאת, כפי שהוסבר לעיל, שימוש בתעריפים ארציים אינו משקף את מבנה המשק החדש, הכולל ייצור מבוזר ומתקני אגירה, באופן הולם את העומס המקומי ברשת, ואף יוצר בו עיוותים, ועל כן אוחדו המש"בים. לצד זאת, אין באיחודם במסגרת החלטה זו, כדי לשלול שימוש בתמריצים אלה או אחרים בעתיד. במסגרת עדכון בסיס תעריף הרשת הרשות

תבחן אם קיים צורך או תועלת משמעותית בקביעת תמריצים לשימוש יעיל יותר במשאבי הרשת.

74. אשר לשינוי המשקל בין רכיב הקיבולת לרכיב האנרגיה במתח נמוך – לאחר חישוב העלות המוכרת של הרשת, נקבעת החלוקה בין רכיב הקיבולת לבין הרכיב המשתנה שמשולם בהתאם לאנרגיה הנצרכת לפי רמות המתח.

75. השינויים שחלו במשק החשמל בשנים האחרונות ואלו הצפויים לחול בשנים הקרובות מחייבים שינוי באופן קביעת העלות המוכרת, ובפרט מחדדים את הצורך בהעלאת רכיב הקיבולת (הקבוע). שיעור העלות הקבועה מסך עלויות הרשת גבוה, כך שצרכן המתחבר לרשת מטיל על משק החשמל את רוב העלויות בעצם החיבור ובהתאם לגודל החיבור. לעומת זאת, רוב עלויות הרשת (90% במתח נמוך) נגבות כיום לפי מרכיב אנרגיה (קוט"ש). מבנה תעריפי זה, גורם לצרכן הממעט לצרוך ביחס לגודל החיבור שלו, שלא לכסות את עלות הרשת הנגזרת מגודל החיבור שברשותו, ועלות זו מוטלת על כלל צרכני החשמל. בבסיס תעריף הרשת קבעה הרשות רכיב מחיר קבוע בתעריף המתמרץ את הצרכן להחזיק בגודל חיבור ההולם את צרכיו. עוד נקבע כי המרכיב הקבוע בתעריף הרשת ישולב באופן הדרגתי, והגדלתו תיבחן בבסיס התעריף הבא. בהחלטה הנוכחית הרשות מחליטה על העלאת המשקל של הרכיב הקבוע בצורה הדרגתית ל-30% עד לשנת 2030 (ולהוריד בהתאמה את משקל הרכיב המשתנה), וזאת על מנת לשקף את עלויות הרשת הנכונות לצרכנים, ובכך לתמרץ אותם להחזיק בגודל חיבור התואם לצרכיהם ולפנות מקום ברשת. נוכח התגובות שהתקבלו בשימוע, נוכח העמדה שהובעה על-ידי חברי המליאה בשימוע לפיה תעריף הקיבולת לצרכן צריך לעמוד על לפחות 30% בדומה לתעריפי הקיבולת במתח גבוה ובמתח עליון, ונוכח העובדה כי הרשות קובעת כבר בשלב זה תהליך עלייה מדורג, הרי שיש לקבוע את היעד הנכון לדעת הרשות כבר בשלב זה, ולהגיע אליו באופן הדרגתי כאמור. ההעלאה ההדרגתית תבוצע לאורך התקופה בה חלה החלטה זו, ותעריף נקודת המוצא לרכיב הקיבולת (הוא הרכיב הקבוע) ולרכיב האנרגיה (הוא הרכיב המשתנה) בכל אחד ממקטעי הרשת יקודם במועדי העדכונים החציוניים אף בהיבט זה.